

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/16/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200696
Dátum vydania rozhodnutia:	10.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4012200696.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: N. D., bytom F. XXXX/XX, D., proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, (pôvodne: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre, so sídlom Piesková 32), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.p.: KRPZ-NR-KDI-SK-68/2012 zo dňa 17. júla 2012, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 6. marca 2013, č. k. 15S/54/2012-25, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 6. marca 2013, č. k. 15S/54/2012-25, p o t v r d z u j e .

Žalobkyni právo náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Nitre napadnutým rozhodnutím zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania rozhodnutia č.p.: KRPZ-NR-KDI-SK-68/2012 zo dňa 17. júla 2012, o zamietnutí odvolania žalobkyne a potvrdení rozhodnutia Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, Okresného dopravného inšpektorátu zo dňa 15. mája 2012, č. ORPZ-NR-ODI2-Pr-1153/2011, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods.1 písm. b/, g/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) a v zmysle § 22 ods. 2 písm. a/ a c/ citovaného zákona jej uložil sankcie vo forme pokuty vo výške 300 Euro a zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akékoľvek druhu po dobu 12 mesiacov, pričom zákaz platí od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

V dôvodoch rozhodnutia krajský súd uviedol, že po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu, po preskúmaní rozhodnutia a postupu žalovaného, (resp. správneho orgánu prvého stupňa) v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že rozhodnutie aj postup správneho orgánu je v súlade

so zákonom.

Krajský súd z administratívneho spisu žalovaného zistil, že žalovaný a správny orgán prvého stupňa vo svojich rozhodnutiach vychádzali zo skutkového stavu, že žalobkyňa dňa 4. apríla 2011 v čase o 16,00 hod. v okrese Zlaté Moravce, na čerpacej stanici Slovnaft (ďalej len „ČS“), pri komunikácii 1/65, viedla osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fabia, EČV: D., ktorého majiteľom je Daňové riaditeľstvo Nitra, pričom pri jazde vozidlom na uvedenej ČS si nezabezpečila úkon cúvania pomocou spôsobiléj a náležite poučenej osoby, následkom čoho narazila zadnou časťou vozidla do odpadkového koša na ČS, ktorého majiteľom je Slovnaft Bratislava. Pri dopravnej nehode k zraneniu osôb nedošlo. Dychová skúška na zistenie alkoholu v dychu vodičky vykonaná nebola, nakoľko z miesta dopravnej nehody odišla na neznáme miesto.

K predmetnej veci bol vypracovaný znalecký posudok znalca z odboru doprava cestná, z ktorého vyplynulo, že menovaná mala možnosť registrovať náraz vozidlom.

Na základe zistených skutočností a vykonaného dokazovania bolo v predmetnej veci zistené, že žalobkyňa svojím konaním porušila ustanovenie § 22 ods. 3, § 66 ods. 2 písm. a/, d/, e/, i/ zákona NR SR č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) a bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa ust. § 22 ods. 1 písm. b/, g/ zákona o priestupkoch.

Krajský súd v rozsudku konštatoval, že v priestupkovom konaní bolo spáchanie priestupku žalobkyňou jednoznačne preukázané. Uviedol, že s odvolacími dôvodmi žalobkyne, ktoré boli totožné s dôvodmi žalobnými, sa žalovaný v preskúmanom rozhodnutí vysporiadal logicky aj vecne správne. Žalovaný mal pre svoje rozhodnutie dostatok dôkazov. Vyjadril názor, že z výpovede žalobkyne, zo svedeckých výpovedí pracovníčok čerpacej stanice, znaleckého dokazovania - znaleckého posudku L.. M. S., zo záznamu dopravnej nehody, zápisnice o obhliadke miesta dopravnej nehody, ako aj z fotodokumentácie poškodenia motorového vozidla, bolo dostatočne preukázané, že žalobkyňa sa dopustila dopravného priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. b/ a g/ zákona o priestupkoch.

K námietke žalobkyne, že ona nespôsobila dopravnú nehodu, keďže poškodenie odpadkového koša na čerpacej stanici nenapĺňalo ani jedno z ustanovení § 64 zákona o cestnej premávke, súd poukázal na ustanovenia § 64 ods. 1 až 3 zákona o cestnej premávke, v zmysle ktorých sa za dopravnú nehodu považujú pri splnení zákonných predpokladov aj škodové udalosti; teda aj v prípade vzniku takej udalosti, pri ktorej nedôjde k naplneniu podmienok dopravnej nehody (§ 64 ods. 1 zákona o cestnej premávke), sa takáto udalosť považuje za dopravnú nehodu, ak si jej účastník nesplní povinnosti účastníka škodovej udalosti uvedené v § 64 ods. 2 zákona o cestnej premávke. Podľa krajského súdu, keďže žalobkyňa nespĺnila povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke (najmä povinnosť účastníka škodovej udalosti bezodkladne zastaviť vozidlo, preukázať svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, poskytnúť údaje o poistení vozidla a pri spôsobení hmotnej škody inej osobe má povinnosť o tom túto osobu bezodkladne upovedomiť a oznámiť jej svoje osobné údaje), takýmto konaním spôsobilá dopravnú nehodu.

Vzhľadom k uvedenému krajský súd konštatoval, že rozhodnutie žalovaného aj správneho orgánu prvého stupňa boli v súlade so zákonom a vychádzali z riadne zisteného skutkového stavu preukazujúceho porušenie zákonných povinností žalobkyňou, ktoré boli kvalifikované dôvodne ako priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. b/ a g/ zákona o priestupkoch a preto žalobu žalobkyne podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol.

O trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu žalobkyňi nepriznal.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov žalobkyne

Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně včas odvolání, kterým podle § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. žádala o zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně, protože nesprávně věc právně posoudil tým, že nepoužil správně ustanovení právního předpisu a nedostatočně zjistil skutkový stav.

Svoje odvolání žalobkyně odůvodnila tím, že ani prvostupňový soud rovnako ako správne orgány, jej doteraz nijakým právně relevantním způsobem nedokázali, že jej případ poškození odpadového koše na čerpacej stanici zo dňa 4. apríla 2011 naplnia skutkovú podstatu dopravnej nehody podľa § 64 zákona o cestnej premávke a ani sa nezaoberali touto zásadnou a pre posúdenie veci prvoradou skutočnosťou. Zdôraznila, že pokiaľ spôsobila poškodenie odpadkového koša, tak toto nie je všeobecne prospešné zariadenie, pretože všeobecne prospešné zariadenia sú striktné vymenované v § 286 Trestného zákona a sú východiskom aj pri posudzovaní priestupkov a ani judikatura nerozširuje okruh všeobecne prospešných zariadení o „odpadkový kôš“ ale hovorí len o zložitejšom technickom zariadení, čo „odpadkový kôš“ určite nie je. Následné posudzovanie, že za dopravnú nehodu sa považuje aj škodová udalosť pri nesplnení povinnosti účastníka škodovej udalosti považovala za úplne zbytočné a racionálne nepodložené.

Uviedla, že po akte cúvania s vozidlom zastavila, s kolegyňou prezreli vozidlo a dokonca natankovala benzín, kolegyňa zaplatila a až následne odišli z ČS. Keďže nič nenaznačovalo tomu, že by došlo ku škode, prípadne k zraneniu, žalobkyně nevidela dôvod, prečo by mala postupovať podľa § 66 zákona o cestnej premávke. Po kontaktovaní príslušníkom polície hneď zareagovala a následne nahlásila poistnú udalosť Komunálnej poisťovni. Nakoľko požiadala túto poisťovňu o vyjadrenie sa k škodovej udalosti, má aj k dispozícii odpoveď Komunálnej poisťovne, č. 8002619719 zo dňa 3. septembra 2012, v ktorej bolo uvedené, že do dnešného dňa, to znamená do 3. septembra 2012 (čo je 17 mesiacov po udalosti), nebola uplatnená škoda zo strany poškodeného, (listinný dôkaz). Okrem toho, v zázname o podaní vysvetlenia č.p.: ORPZ-NR-ODI1-DNZ-40/2011 zo dňa 15. augusta 2011, sa zamestnanec Daňového riaditeľstva Nitra, referent dopravy - O. T. vyjadril nasledovne, citujem: „Pri nehode zo dňa 4. apríla 2011 na BČ Slovnaft Zl. Moravce nevznikla na vozidle D., ktorého majiteľom je Daňové riaditeľstvo, žiadna škoda.“.

Podľa žalobkyne preto s ohľadom na uvedené nebolo zrejmé, k akej škodovej udalosti došlo, keď žiadnym poškodeným nebola uplatnená škoda. Takto bola podľa nej spochybnená samotná existencia škodovej udalosti, a teda aj spôsobenie dopravnej nehody podľa § 64 ods. 2 zákona o cestnej premávke.

Žalobkyně dala do pozornosti aj konštatovanie znalca z odboru cestnej dopravy L.. M. S., že „...nakoľko vozidlo natlačilo smetnú nádobu na stĺp nachádzajúci sa za ňou pri súčasnej deformácii spodnej časti nádoby; spodnou časťou nárazníka nabehlo na hranu vyvýšeného čerpaceho ostrovčeka a pohybovalo sa smerom dozadu pri deformácii nárazníka jeho trením sa o hranu ostrovčeka...“. V uvedenom tvrdení znalca podľa žalobkyne absentovala akákoľvek logika, pretože keby to bola skutočne pravda, hrana vyvýšeného čerpaceho ostrovčeka by musela byť vo väčšej výške než je nárazník vozidla Škoda Fabia, čo by v praxi prinášalo veľké problémy pre všetky vozidlá tankujúce na predmetnej čerpacej stanici. Z bezpečnostného hľadiska by takýto stav (čerpací ostrovček vyšší než sú nárazníky vozidiel) znamenal ohrozenie bezpečnostnej situácie na čerpacej stanici. Okrem toho, tvrdenie znalca z odboru cestnej premávky, že „pohybovalo sa smerom dozadu pri deformácii nárazníka jeho trením sa o hranu ostrovčeka“, bolo v rozpore s už uvedeným vyjadrením zamestnanca Daňového riaditeľstva Nitra, referenta dopravy - O. T., že na vozidle nevznikla žiadna škoda. Deformácia nárazníka, tak ako to uvádza znalec, by musela byť na vozidle viditeľná, ale keďže žiadna deformácia na vozidle nebola, uvedené konštatovanie o priebehu predmetného cúvania na čerpacej stanici bolo podľa žalobkyne týmto v plnom rozsahu spochybnené.

Ďalej žalobkyně uviedla, že za vinu sa jej dáva porušenie ustanovenia § 22 ods. 3 zákona o cestnej premávke, podľa ktorého „ak to vyžadujú okolnosti, najmä nedostatočný rozhľad, vodič je povinný zaistiť bezpečné otáčanie alebo cúvanie pomocou spôsobilých a náležitých poučených osôb“. V žiadnom zázname z predmetnej udalosti sa neuvádzalo, že okolnosti, najmä nedostatočný rozhľad boli nepriaznivé,

takže by bola povinná zaistiť bezpečné cúvanie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby. Na základe uvedeného, obvinenie, že porušila vyššie uvedené zákonné ustanovenie, považovala žalobkyňa za irelevantné.

Žalobkyňa namietala tiež porušenie ustanovenia § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch (za viac priestupkov toho istého páchatel'a prejednávaných v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na priestupok najprísnejšie postihnutelný), ktoré videla v tom, že v správnom rozhodnutí boli uvedené písmená a/ aj c/ § 22 odseku 2 uvedeného zákona. Namietala, že s touto námietkou sa nevysporiadal ani žalovaný, no ani krajský súd.

Žalobkyňa ďalej poukázala na vyjadrenia správneho orgánu k jej výpovediam, tak ako boli uvádzané v rozsudku krajského súdu a zároveň poukázala na hodnotenie výpovedí pracovníčok ČS, ktoré sa po 10-tich mesiacoch rozpomätali aj na niektoré podrobnosti, neuvádzané v ich prvotných výpovediach, k čomu správny orgán podotkol: „tieto pracovníčky vypovedali pred dvoma rozdielnymi pracovníkmi PZ, ktorí boli zákonným spôsobom poverení na ich vypočutie". Podľa jej názoru, boli vyjadrenia žalovaného zmanipulované a namierené vyslovene proti nej, nakoľko ona, rovnako ako pracovníčky stanice, vypovedala pred dvoma rozdielnymi pracovníkmi PZ a pokiaľ sa to v jej prípade hodnotilo ako rozpory vo výpovediach, v prípade výpovedí pracovníčok stanice sa už o rozpory nejednalo.

Žalobkyňa sa vyjadrila i k spôsobu jej vypočutia dňa 27. septembra 2011, kedy bola vypočúvaná pod psychickým nátlakom a prístup povereného pracovníka polície k jej osobe bol prezentovaním nadradenosti polície nad občanom. Už pri tomto vypočutí prejavila nesúhlas so stanovenou sankciou, čo príslušného pracovníka PZ podráždilo a začal s ňou jednať ako s chudákom, ktorý má byť s jeho rozhodnutím spokojný a nemá si čo dovoľovať niečo namietat'. K jej ďalšiemu vypočutiu dňa 17. februára 2012 uviedla, že postup PZ v tomto prípade bol taktiež neštandardný, nakoľko sa dostavila v predpísaný deň a hodinu na predpísané miesto, kde sa však nikto z kompetentných nenachádzal, iba prázdne kancelárie a až po jej kontaktovaní informátora bola usmernená, že má ísť na Piaristickú ulicu do priestorov PZ, kde bude vykonané jej vypočutie. Príslušníci polície, ktorí majú na to všetky prostriedky (predovšetkým telefónny kontakt), aby ju o tejto zmene upozornili, si nedali tú námahu a nekontaktovali ju. V prípade, že by sama nevyvinula iniciatívu a nezistila by, kam vlastne mala ísť, situácia by sa pravdepodobne vyvinula tak, že ona si nespĺnila svoju povinnosť a na vypočutie sa nedostavila.

Žalobkyňa správnym orgánom vytýkala, že Okresný dopravný inšpektorát vydal rozhodnutie č ORPZ-NR-ODI2-Pr-1153/2011 zo dňa 27. septembra 2011, ktorým jej bola stanovená sankcia - pokuta 300 Euro a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 2 mesiacov, no keďže si dovoľila odvolať sa a prejavila nesúhlas s týmto rozhodnutím, bola jej stanovená nová sankcia - pokuta 300 Euro a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 12 mesiacov.

Žalobkyňa navrhla, aby správny orgán podľa § 76 odsek 1 písm. a/ zákona o priestupkoch konanie o priestupku zastavil, nakoľko skutok o ktorom sa koná, nie je priestupkom.

III.

Stručné zhrnutie vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobkyne

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

K odvolaniu žalobkyne uviedol, že žalovaný sa už podrobne vyjadril k žalobe pod č. KRPZ-NR-KDI-SK-68/2012 dňa 10. septembra 2012. Trval na tom, že v predmetnej veci, bolo konané v súlade so zákonom o priestupkoch a zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „SP"). Pri rozhodovaní sa vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci, pričom bola správne posúdená dôkazná situácia, všetky dostupné dôkazy boli zhodnotené a tým bolo dostatočne preukázané spáchanie priestupku žalobkyňou.

Žalovaný opakovane uviedol, že zo strany žalobkyne došlo k porušeniu ustanovenia upravujúceho povinnosti účastníka dopravnej nehody a to, že neohlásila dopravnú nehodu policajťovi (§ 66 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona), nezotrvala na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajťa alebo sa na toto miesto bezodkladne nevrátila po ohlásení dopravnej nehody (§ 66 ods. 2 písm. d/ citovaného zákona). Ďalej sa nezdržala konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, najmä premiestneniu vozidiel (§ 66 ods. 2 písm. e/ citovaného zákona) a bezodkladne neupovedomila osobu, ktorá nie je účastníkom dopravnej nehody o hmotnej škode, ktorá jej bola spôsobená dopravnou nehodou a neoznámila jej svoje osobné údaje, ak to nie je možné, upovedomenie a oznámenie mala zabezpečiť prostredníctvom Policajného zboru (§ 66 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona). Žalobkyňa sa svojím konaním teda dopustila priestupkov podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. b/ zákona o priestupkoch, podľa ktorého sa priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky dopustí ten kto ako vodič vozidla, ktorý sa zúčastnil na dopravnej nehode, bezodkladne nezastavil vozidlo, alebo nezotrval na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajťa alebo sa na toto miesto bezodkladne nevrátil po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody (tu KDI KR PZ Nitra poukazuje na odkaz pod čiarou pri predmetnom ustanovení, ktorý odkazuje na zákon o cestnej premávke a to na porušenie povinností účastníka dopravnej nehody) a priestupku podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. g/ citovaného zákona, ktorý upravuje, že priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto ako vodič poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda.

Opakované námietky žalobkyne, že nič neporušila a nedošlo ku žiadnej škode, považoval žalovaný za bezpredmetné, nakoľko z predloženého spisového materiálu bolo zrejmé, že k porušeniu predmetných ustanovení došlo z dôvodu jej protizákonného konania. Podľa žalovaného bolo potrebné, aby si žalobkyňa v prvom rade uvedomila rozdielnosť pojmov „škodová udalosť“ a „dopravná nehoda“. Zákon o cestnej premávke jednoznačne uvádza, že za dopravnú nehodu sa považuje aj škodová udalosť, ak nie je splnená niektorá z povinností podľa § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke. V predmetnom prípade povinnosti a postup v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia zo strany žalobkyne splnené neboli, nakoľko okrem iného nebolo vyplnené a podpísané tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody, tiež nebola bezodkladne upovedomená osoba, ktorej bola spôsobená škoda, ktorá nepochybne pri vedení motorového vozidla žalobkyňou vznikla.

K spáchanému priestupku žalovaný znovu poukázal na záznam o podaní vysvetlenia samotnej žalobkyne zo dňa 15. augusta 2011, kde uviedla, že: „ako som cúvala, pozerala som sa do všetkých spätných zrkadiel. Vo vnútornom spätnom zrkadle som videla, že cúvam na stred tankovacieho stojana, tak som s vozidlom zastavila“. Dňa 17. februára 2012 žalobkyňa uviedla, že: „Pri tomto úkone cúvania mi vo výhľade za moje vozidlo nič nebránilo a preto som nemala potrebu poučiť spolujazdkyňu, aby ma navigovala pri úkone cúvania“. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že vo výpovediach samotnej žalobkyne sú rozpory. Taktiež uviedla, že: „Ako som s vozidlom cúvala, neviem uviesť akou rýchlosťou, tak som pocítila mierne pribrzdzenie vozidla, myslela som si, že toto spomalenie spôsobil ostrovček na ktorom je umiestnené tankovacie zariadenie.“ Uvedeným sa zaoberal aj znalec, pričom uviedol: „Nakoľko vozidlo natlačilo smetnú nádobu na stĺp nachádzajúci sa za ňou pri súčasnej deformácii spodnej časti nádoby, spodnou časťou zadného nárazníka nabehlo na hranu vyvýšeného čerpaceho ostrovčeka a pohybovalo sa smerom dozadu pri deformácii nárazníka jeho trením sa o hranu ostrovčeka, vodička vozidla mala možnosť tento náraz registrovať - tak ako to uvádza v zápisnici zo dňa 17. februára 2012 - „ako s vozidlom cúvala pocítila mierne pribrzdzenie vozidla...“.

Žalovaný uviedol, že k tejto dopravnej nehode znalec L.. M. S. pre odbor doprava cestná vypracoval znalecký posudok číslo 46/2012. Zdôraznil, že znalec zapísaný v zozname znalcov a tlmočníkov na Ministerstve spravodlivosti SR, t.j. aj znalec L.. M. S., je osoba, ktorá má osobitné odborné znalosti alebo skúsenosti z daného odvetvia, ktoré iná osoba nemá a preto môže odborne posudzovať skutočnosti dôležité pre rozhodnutie vo veci. Z uvedeného znaleckého posudku vyplynulo, že analýza priebehu nehodového deja bola spracovaná použitím autorizovaného počítačového simulačného programu PC Crash pre analýzu cestných nehôd. Tento program umožnil s využitím trojrozmerných

matematických modelov simulovať priebeh nehody v závislosti na čase, resp. dráhe a umožňuje výpočet údajov o pohybe účastníkov pred nehodovým dejom a počas nehodového deja. Znalec sa v znaleckom posudku vyjadruje k príčinám vzniku dopravnej nehody z technického hľadiska, zavinenie z právneho hľadiska posudzuje ďalej správny orgán. Zo záveru znaleckého dokazovania bolo zrejmé, že z technického hľadiska príčinou vzniku dopravnej nehody bolo technicky nevysvetliteľné konanie žalobkyne, ktorá počas cúvania narazila do smetnej nádoby umiestnenej za ňou v prednej časti čerpaceho ostrovčeka. K veci je taktiež potrebné uviesť, že zo znaleckého úkonu okrem iného vyplynulo, že pri výške smetnej nádoby umiestnenej na vyvýšenom tankovacom ostrovčeku prevyšujúcej spodnú hranu zadného skla na vozidle zn. Škoda Fabia, vodička pri pohľade dozadu, resp. vnútorného spätného zrkadla, mala možnosť pred začiatkom cúvania i počas úkonu cúvania vidieť smetnú nádobu a stĺp za touto nádobou.

K prílohám doloženým k odvolaniu žalobkyne žalovaný len okrajovo uviedol (nakolko náhrada škody nebola predmetom tohto konania), že bolo nelogické, aby poisťovňa vyplatila škodu poškodenému, keďže ešte nebol právoplatne určený vinník dopravnej nehody. Poškodený ako účastník konania má v správnom konaní viacero nielen práv ale aj povinností, medzi ktoré okrem iných patrí aj možnosť informovať sa o stave konania. K záznamu o podaní vysvetlenia, ktorý tvorí prílohu bolo potrebné uviesť, že bolo bezpredmetné, či na vozidle vznikla škoda, dôležitý bol fakt, že toto vozidlo vedené žalobkyňou spôsobilo inú škodu.

K časti odvolania, kde žalobkyňa poukazovala na výpovede pracovníčok ČS p. N. zo dňa 6. februára 2012 a p. Z. zo dňa 27. februára 2012, ktoré sa po cca 10 mesiacoch rozpaľovali aj na podrobnosti, ktoré predtým neuvádzali, žalovaný uviedol, že žalobkyňa nie je oprávnená takýmto spôsobom poukazovať na vyjadrenia svedkov, ktorí popisali priebeh dopravnej nehody zo svojho pohľadu, tak, ako ju vnímali svojimi zmyslami. Žalovaný toto považoval zo strany žalobkyne za účelové tvrdenie, so snahou vyhnúť sa zodpovednosti za spáchaný priestupok. Tiež uviedol, že menované pracovníčky vypovedali pred dvoma rozdielnymi pracovníkmi PZ, ktorí s prejednávanou vecou nemajú nič spoločné, títo boli zákonným spôsobom poverení na ich vypočutie. Je tiež potrebné zdôrazniť, že svedkyňa p. N. bola dokonca vypočutá na ODI v Žiari nad Hronom. Žalovaný zdôraznil, že nemal dôvod pochybovať o predmetných vyjadreniach nestranných svedkov dopravnej nehody.

Žalovaný trval na závere, že výrok prvostupňového rozhodnutia bol dôvodný, nebolo zistené žiadne procesné pochybenie v konaní správneho orgánu, sankcia bola uložená v zmysle zákona s ohľadom ku konaniu žalobkyne a v opodstatnenom rozsahu. Rovnako tak i postup správneho orgánu bol v súlade so zákonom, pričom ako sama žalobkyňa uviedla, mala možnosť podať sťažnosť na policajtov, avšak tak neurobila.

IV.

Rozhodnutia a postup správnych orgánov v priestupkovom konaní

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Okresný dopravný inšpektorát v Nitre rozhodnutím č. ORPZ-NR-ODIZ-Pr-1153/2011 zo dňa 15. mája 2012 uznal žalobkyňu vinnou z priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. b/, g/ zákona o priestupkoch, pretože dňa 4. apríla 2011 v čase o 16,00 hod. v okrese Zlaté Moravce, na ČS Slovnaft, pri komunikácii 1/65, viedla osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fabia, EČV: D., ktorého majiteľom je Daňové riaditeľstvo Nitra, pričom pri jazde vozidlom na uvedenej ČS si nezabezpečila úkon cúvania pomocou spôsobiteľ a náležite poučenej osoby, následkom čoho narazila zadnou časťou vozidla do odpadkového koša na ČS, ktorého majiteľom je Slovnaft Bratislava.

Uvedené konanie prvostupňový správny orgán vyhodnotil ako porušenie § 22 ods. 3, § 66 ods. 2 písm. a/, d/, e/, i/ zákona o cestnej premávke, za čo bola žalobkyni uložená pokuta vo výške 300 Euro a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov.

Uvedené rozhodnutie správny orgán prvého stupňa vydal potom, čo jeho pôvodné rozhodnutie vo veci

č.p.: ORPZ-NR-ODIZ-Pr-1153/2011 zo dňa 27. septembra 2011 bolo žalovaným v odvolacom konaní zrušené z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Prvostupňovému správneému orgánu nadriadený orgán uložil v novom konaní riadne vypočúť pracovníčky ČS s dôrazom na podstatné a rozhodujúce okolnosti udalosti zo dňa 4. apríla 2011 a uložil mu tiež povinnosť doplniť dokazovanie pribratím znalca z odboru cestná doprava.

Voči novému rozhodnutiu vo veci podala žalobkyňa odvolanie, ktoré žalovaný v tomto konaní preskúmaným rozhodnutím zamietol a prvostupňové rozhodnutie zo dňa 15. mája 2012 potvrdil.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spoj. s § 250s O.s.p. podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) a po neverejnej porade senátu jednodhlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania nebolo dôvodné a preto rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Predmetom odvolacieho konania je rozsudok krajského súdu, ktorým tento zamietol žalobu žalobkyne o preskúmanie rozhodnutia žalovaného. Odvolací súd v medziach dôvodov odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia správnych orgánov a konania týmito rozhodnutiami predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobkyne a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd zo spisu prvostupňového súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, zistil, že žalobkyňa sa mala dopustiť priestupku tým, že na ČS pri cúvaní nepostupovala podľa ustanovenia § 22 ods. 3 zákona o cestnej premávke, v dôsledku čoho poškodila vozidlom, ktoré viedla, odpadkový kôš patriaci spoločnosti Slovnaft, a.s. a po tomto konaní, ktoré by bolo za iných okolností považované za škodovú udalosť, nesplnila povinnosti účastníka cestnej premávky vyplývajúce z ustanovenia § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 22 ods. 1 zákona o priestupkoch, priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto:

b) ako vodič vozidla, ktorý sa zúčastnil na dopravnej nehode, bezodkladne nezastavil vozidlo, nezdržal sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky po nehode v čase, keď by to bolo na ujmu zistenia, či pred jazdou alebo počas jazdy požíal alkohol alebo inú návykovú látku, alebo nezotrval na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne nevrátil po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody,

g) poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda.

Podľa § 22 ods. 3 zákona o cestnej premávke, ak to vyžadujú okolnosti, najmä nedostatočný rozhľad, vodič je povinný zaistiť bezpečné otáčanie alebo cúvanie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby.

Podľa § 64 zákona o cestnej premávke dopravná nehoda je udalosť v cestnej premávke, ktorá sa stane v priamej súvislosti s premávkou vozidla a pri ktorej

- a) sa usmrť alebo zraní osoba,
- b) sa poškodí cesta alebo všeobecne prospešné zariadenie,
- c) uniknú nebezpečné veci alebo
- d) na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku vznikne hmotná škoda zrejme prevyšujúca jedenaplnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona (ods. 1).

Za dopravnú nehodu sa považuje aj škodová udalosť podľa odseku 3, ak

- a) nie je splnená niektorá z povinností podľa § 66 ods. 6,
- b) je vodič zúčastneného vozidla pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky alebo
- c) sa účastníci škodovej udalosti nedohodli na jej zavinení (ods. 2).

Ostatné udalosti v cestnej premávke, pri ktorých vznikla škoda v priamej súvislosti s premávkou vozidla, sa na účely tohto zákona nepovažujú za dopravnú nehodu. Takéto udalosti sú škodovou udalosťou, ktorú orgány Policajného zboru neobjasňujú (ods. 3).

Podľa § 66 ods. 2 zákona o cestnej premávke účastník dopravnej nehody je povinný

- a) ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi,
- d) zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci alebo po ohlásení dopravnej nehody,
- e) zdržať sa konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, najmä premiestnenia vozidiel,
- i) bezodkladne upovedomiť osobu, ktorá nie je účastníkom dopravnej nehody, o hmotnej škode, ktorá jej bola spôsobená dopravnou nehodou, a oznámiť jej svoje osobné údaje; ak to nie je možné, upovedomenie a oznámenie zabezpečí prostredníctvom Policajného zboru.

Podľa § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke účastník škodovej udalosti je povinný bezodkladne zastaviť vozidlo, preukázať svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, poskytnúť údaje o poistení vozidla, zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky a urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Ak účastník škodovej udalosti spôsobil hmotnú škodu osobe, ktorá nie je účastníkom škodovej udalosti, je povinný o tom túto osobu bezodkladne upovedomiť a oznámiť jej svoje osobné údaje.

Podľa § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch za viac priestupkov toho istého páchatela prejednávaných v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na priestupok najprísnejšie postihnuteľný; zákaz činnosti možno uložiť, ak ho možno uložiť za niektorý z týchto priestupkov.

Podľa § 22 ods. 2 zákona o priestupkoch sa za priestupok podľa odseku 1

- a) písm. a/ až c/ uloží pokuta od 300 Euro do 1300 Euro a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov,
- b) písm. d/ a f/ možno uložiť pokutu od 200 Euro do 1000 Euro a zákaz činnosti do piatich rokov,
- c) písm. e/, g/ až i/ možno uložiť pokutu od 150 Euro do 800 Euro a zákaz činnosti do troch rokov,
- d) písm. j/ možno uložiť pokutu od 60 Euro do 300 Euro a zákaz činnosti do dvoch rokov,
- e) písm. k/ možno uložiť pokutu do 100 Euro.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so závermi správnych orgánov, ktorým dal za pravdu aj súd prvého stupňa, že žalobkyňa vyššie opísaným konaním porušila ustanovenia § 22 ods. 3 a § 66 ods. 2 písm. a/, d/, e/, i/ zákona o cestnej premávke. Správny orgán prvého stupňa po vrátení vecí žalovaným doplnil dokazovanie v intenciách jeho zrušujúceho rozhodnutia - zabezpečil výpovede pracovníčok ČS ohľadne predmetného skutku a do konania pribral znalca z odboru cestnej dopravy L.. M. S..

Znalecký posudok č. 46/2012 obsahuje analýzu priebehu nehodového deja, ktorá bola spracovaná použitím autorizovaného počítačového simulovaného programu PC Crash pre analýzu cestných nehôd. Zo záverov znaleckého dokazovania bolo zrejmé, že z technického hľadiska príčinou vzniku dopravnej nehody bolo technicky nevysvetliteľné konanie žalobkyne, ktorá počas cúvania narazila do smetnej nádoby umiestnenej za ňou v prednej časti čerpaceho ostrovčeka. Znalec konštatoval, že pri výške smetnej nádoby, umiestnenej na vyvýšenom tankovacom ostrovčeku, prevyšujúcej spodnú hranu zadného skla na vozidle zn. Škoda Fabia, vodička pri pohľade dozadu, resp. do vnútorného spätného

zrkadla, mala možnosť pred začiatkom cúvania i počas úkonu cúvania vidieť smetnú nádobu a stĺp za touto nádobou.

Sama žalobkyňa vypovedala, že pri cúvaní pocítila mierne pribrzdenie. Podľa výpovede pracovníčok ČS tieto uvedené skutok videli a upozornili naň spolujazdkyňu žalobkyne, ktorá prišla zaplatiť za natankované pohonné hmoty. Napriek ich upozorneniu žalobkyňa z miesta odišla.

Odvolanie žalobkyne je v zásade založené na jej spochybňovaní vzniku škody. Poukazovala na to, že v poisťovni nebola v súvislosti so skutkom, ktorý sa jej kladie za vinu, uplatnená nikým náhrada spôsobenej škody a tiež na vyjadrenie z Daňového úradu, ktorému vozidlo patrilo, že na tomto nebola spôsobená žiadna škoda. Žalobkyňa odkazovala na ustanovenia Trestného zákona tvrdiac, že skutok sa nestal, priestupku sa nedopustila a nevidela ani dôvod na postup podľa ustanovení § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke.

V súvislosti s jej námietkami odvolací súd dáva do pozornosti ustanovenie § 64 zákona o cestnej premávke upravujúceho právny rámec pojmov „dopravná nehoda“ a „škodová udalosť“. Výkladom tohto zákonného ustanovenia možno dospieť len k tomu záveru, že zákonodarca do zákona zakotvil právnu fikciu, podľa ktorej sa škodová udalosť za určitých stanovených podmienok bude pre účely priestupkového konania považovať za dopravný priestupok.

Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžd/8/2011 zo dňa 8. novembra 2011, podľa ktorého: „...Najvyšší súd sa na základe uvedeného stotožňuje s výkladovým dôvodom žalovaného, že zámerom zákonodarcu, a to považovať za určitých okolností za dopravnú nehodu aj vybrané škodové udalosti, bolo ponúknuť dôslednejšiu a účinnejšiu ochranu práv osôb zúčastnených na dopravnej udalosti, keď nie je možné odstrániť existujúci rozpor v zavinení (písm. c/), poprípade ak niektorá osoba zúčastnená na dopravnej udalosti nie je ochotná inému účastníkovi poskytnúť svoje osobné údaje alebo na mieste vôbec zotrvať (písm. a/), resp. ak jeden z účastníkov sa o druhom domnieva, že je pod vplyvom návykových látok (písm. b/). Ponechanie naznačených dopravných udalostí iba na ich doriešenie účastníkmi, a to prostriedkami súkromného práva, by narážalo na ťažké, resp. neprekonateľné prekážky a celkom by toto riešenie nekorešpondovalo s úlohou orgánov štátnej (najmä výkonnej) moci. Potom je celkom na mieste a logicky očakávateľné, že zákonodarca prelomil pasivitu orgánov štátnej moci naznačenú v ustanovení § 64 ods. 3 záver zákona č. 8/2009 Z. z. s tým, že aj takúto skupinu dopravných udalostí musia orgány Policajného zboru Slovenskej republiky v zmysle príslušných právnych predpisov objasňovať...“.

V ustanovení § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke je pre posúdenie skutočnosti, či sa na udalosť bude vzťahovať právna fikcia zakotvená v ustanovení § 64 ods. 2 písm. a/ uvedeného zákona, rozhodujúce, či boli dodržané povinnosti stanovené pre účastníka premávky - povinnosťou účastníka škodovej udalosti je teda, o.i., poškodenú osobu, ktorá nebola účastníkom cestnej premávky (v tomto prípade Slovnaft, a.s.), upovedomiť o spôsobe škody (a to škody na odpadkovom koši), alebo jej minimálne poskytnúť svoje údaje, a to bez zbytočného odkladu.

V predmetnej situácii sa však podľa názoru Najvyššieho súdu žalobkyňa takýmto spôsobom nesprávala. Sama vypovedala, že pri cúvaní pocítila pribrzdenie vozidla a myslela si, že toto spomalenie spôsobil ostrovček. Tvrdila, že vystúpila z auta, skontrolovala svoje vozidlo a natankovala. Pracovníčky ČS videli, že žalobkyňa pri cúvaní poškodila odpadkový kôš, ktorý natlačila na stĺp.

Spôsob, akým žalobkyňa danú situáciu riešila, podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať za taký, ktorým by si splnila svoje zákonné povinnosti v zmysle § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke a teda nemožno dospieť k inému záveru ako k tomu, že na uvedenú situáciu sa jednoznačne vzťahuje zákonná fikcia v zmysle § 64 ods. 2 zákona o cestnej premávke a škodová udalosť sa pre účely priestupkového konania ďalej považovala za dopravnú nehodu.

Argumentácia žalobkyne, že v konaní si nikto neuplatnil náhradu škody, je pre danú situáciu irelevantná.

Pokiaľ totiž ide o hmotnú škodu na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku zrejme prevyšujúcu jedenapolnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona, išlo by ex lege o dopravnú nehodu; pri akejkoľvek nižšej hmotnej škode ide o škodovú udalosť, za predpokladu, že nie sú splnené niektoré zo zákonných podmienok pre aplikáciu právnej fikcie podľa § 64 ods. 2 zákona o cestnej premávke.

Najvyšší súd ďalej považoval za potrebné uviesť, že nebolo pochybné, že žalobkyňa danú udalosť, považovanú pre jej následné správanie za dopravnú nehodu, spôsobila pri cúvaní, teda že porušila niektorú z povinností zakotvených v ustanovení § 22 zákona o cestnej premávke. Správne orgány dospeli k záveru, že žalobkyňa konkrétne porušila ustanovenie § 22 ods. 3 uvedeného zákona, s čím sa stotožnil aj odvolací súd, pretože žalobkyňa nesprávne posúdila danú situáciu a nezaistila si bezpečné cúvanie, mysliac si, že okolnosti to nevyžadujú, hoci, ako sa ukázalo, sama nevidela odpadkový kôš umiestnený na vyvýšenom tankovacom ostrovčeku, hoci tento prevyšoval spodnú hranu zadného skla na vozidle zn. Škoda Fabia. Týmto konaním bola aj podľa názoru odvolacieho súdu naplnená skutková podstata priestupku v zmysle § 22 ods. 1 písm. g/ zákona o priestupkoch.

K uloženým sankciám odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa bola uznaná vinnou zo spáchania priestupkov podľa § 22 ods. 1 písm. b/ a g/ zákona o priestupkoch. S ohľadom na ustanovenie § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch boli sankcie ukladané ako za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. b/, pretože za tento skutok zákon stanovil prísnejšie sankcie - pokutu a zákaz činnosti (rovnako ako pri skutku podľa § 22 ods. 1 písm. g/, avšak sadzby boli vyššie). Pokuta i zákaz činnosti boli žalobkyni uložené na spodnej hranici v rámci zákonom stanoveného rozpätia, teda v sume 300 Euro (rozpätie 300 až 1300 Euro) a zákaz činnosti na dobu 1 roka (rozpätie je 1 až 5 rokov).

Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval za relevantné ani námietky žalobkyne týkajúce sa spôsobu jej vypočutia. Pokiaľ mala žalobkyňa za to, že postup príslušníkov PZ pri jej vypočutí, ako aj v súvislosti s namietanou zmenou miesta pojednávania, nebol v súlade so zákonom, nič jej nebránilo podať sťažnosť na príslušnom orgáne.

Odvolací súd dospel k záveru, že nemožno nič vyčítať krajskému súdu, ktorý sa podrobne zaoberal všetkými žalobnými námietkami a dospel k správne názoru, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného nedošlo k porušeniu zákona, práv a chránených záujmov žalobkyne, pričom svoj právny záver, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, aj náležitým spôsobom odôvodnil.

Žalobkyňa neuviedla v odvolaní žiadne iné skutočnosti, ktoré by záver o zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov a krajského súdu vyvrátili, jej odvolacie námietky, ktoré boli v podstate totožné s námietkami žalobnými, neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a preto s poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobkyni vzhľadom na jej neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému zákon priznanie náhrady trov konania neumožňuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.